

AFP-rapporten sett fra LO

Noen synspunkter knyttet til debatten og oppfølgingen

Pensjonsforum 15/12/17 Eystein Gjelsvik

AFP er en ombygd ordning

- Var tidligpensjon 62-66 år
- Ble livsvarig påslag fra 62 år
- Myndighetene stilte nye krav
- Ny spekking: Kvalifiseringsregelverket er justert og påbygd
- Er blitt et særsyn
- Passer den inn eller er den moden for overhaling?
- Ombygging kan medføre redusert ytelse eller kreve ekstra premie
- Rapporten gir bakgrunn - ikke svarene

Foto: NRK

Hovedmål ved AFP er:

1. Pensjonsnivået ved 62 år skulle opprettholdes
2. Det skulle fortsatt være mulig å gå av ved 62 år
3. Ny AFP skulle støtte opp under pensjonsreformen ved at det skulle lønne seg å være i arbeid
4. Ny AFP skulle ligge innenfor samme kostnadsramme for bedriftene

Alle målene ble nådd – urimelig kritikk

- «AFP tas ut av menn med god inntekt og er ikke rettet mot sliterne» - når målet var at AFP fritt skulle kombineres mot arbeid
- Samtidig krevde staten at AFP skulle levealdersjusteres
- Da følger det at sliterne som slutter ved 62 år får lav pensjon.
Målkonflikt
- Da må det søkes tilleggsytelser eller kompensasjon som ivaretar et slikt formål bedre uten at det svekker arbeidslinja
- AFP-kompensasjonstillegg faller bort selv om pensjonen for 1963-kullet blir 7 pst lavere enn forutsatt før 2008 (omlegging fra forholdstall til delingstall i folketrygden)

Hva mener Lier Hansen?

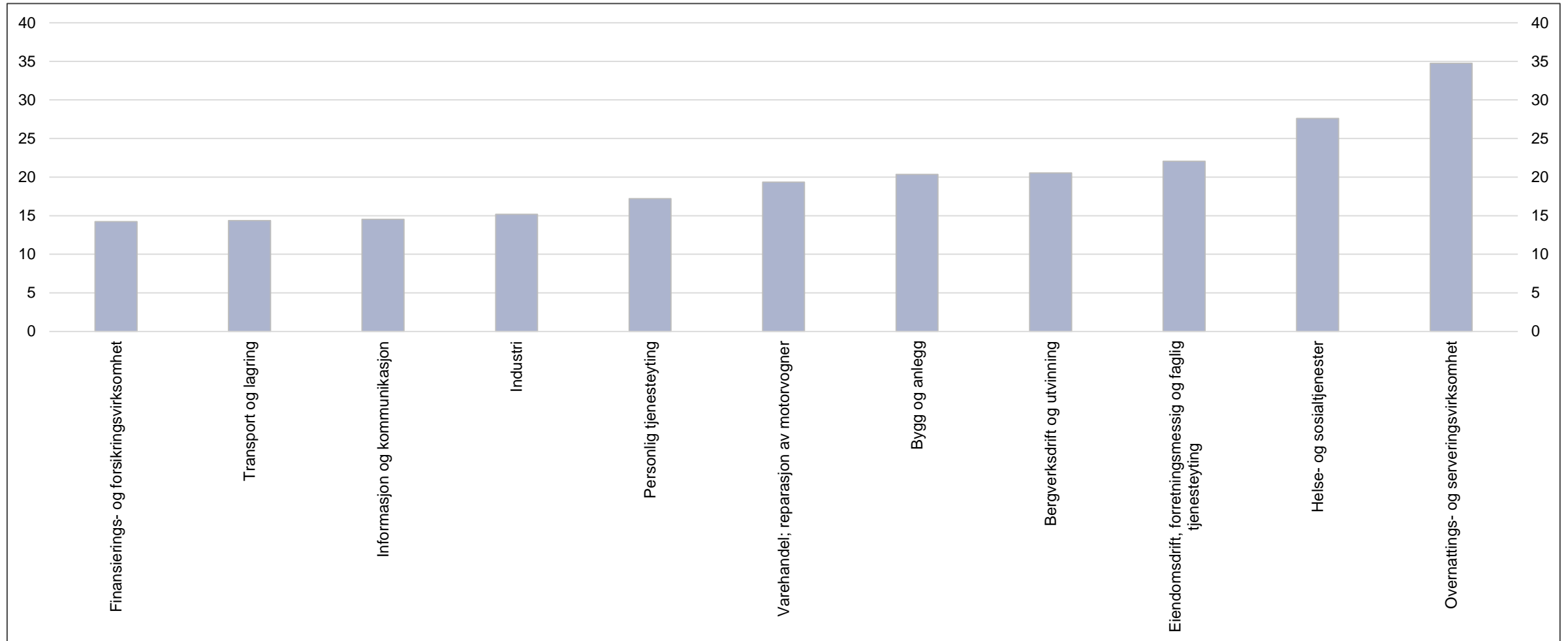

- AFP sikrer de som står i arbeid en ekstra ytelse. Skal ikke menn få det hvis de jobber ved siden av?
- Vil Norsk Industri foreslå å gjeninnføre gammel AFP med avkorting mot arbeid?
- Eller tenker han at de som ikke jobber lengre enn til 62 år må få en tilleggsytelse avkortet mot arbeid?
- Dyrt for Norsk Industri? Betaler betydelig mindre enn 2 pst av lønnssum for en ordning som gir flere ganger så høy ytelse som en innskuddspensjon
- Norsk industri er blant de som betaler minst premie i forhold til forpliktelsen

Premie i prosent av pensjonsforpliktelsene etter næring. 2016

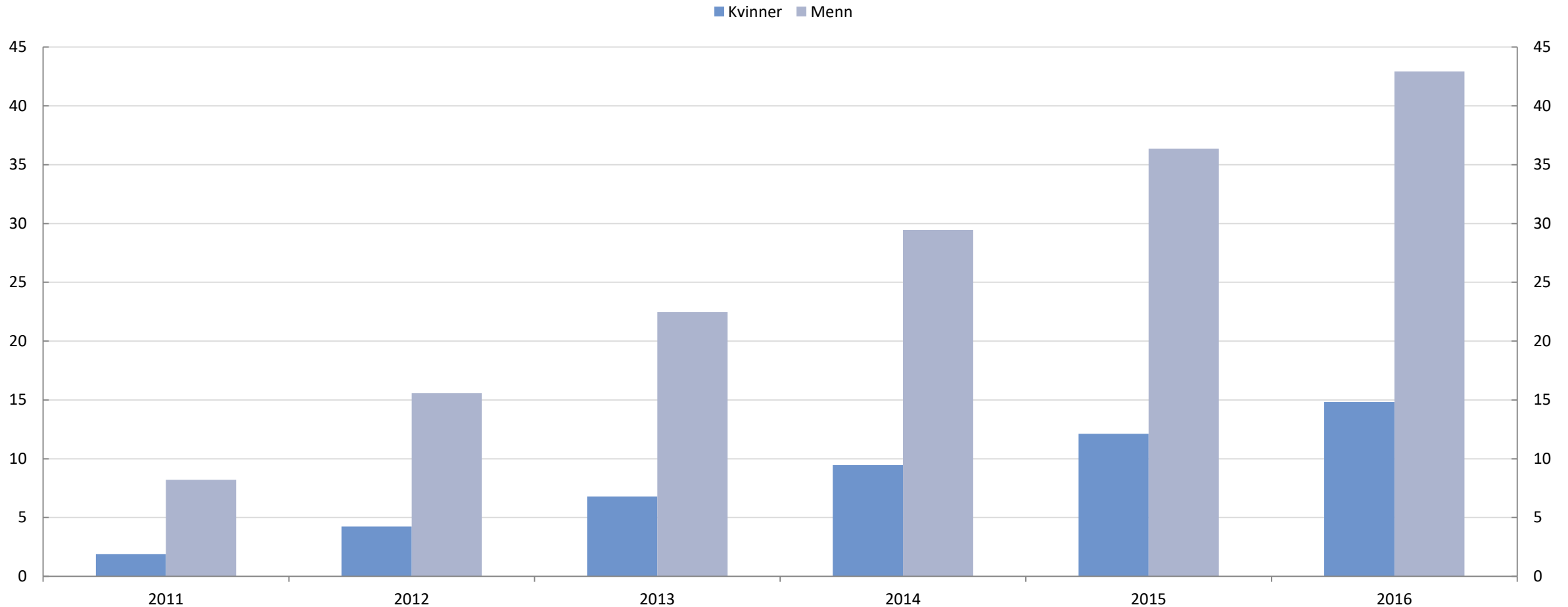

Evalueringen av
privat AFP 2017

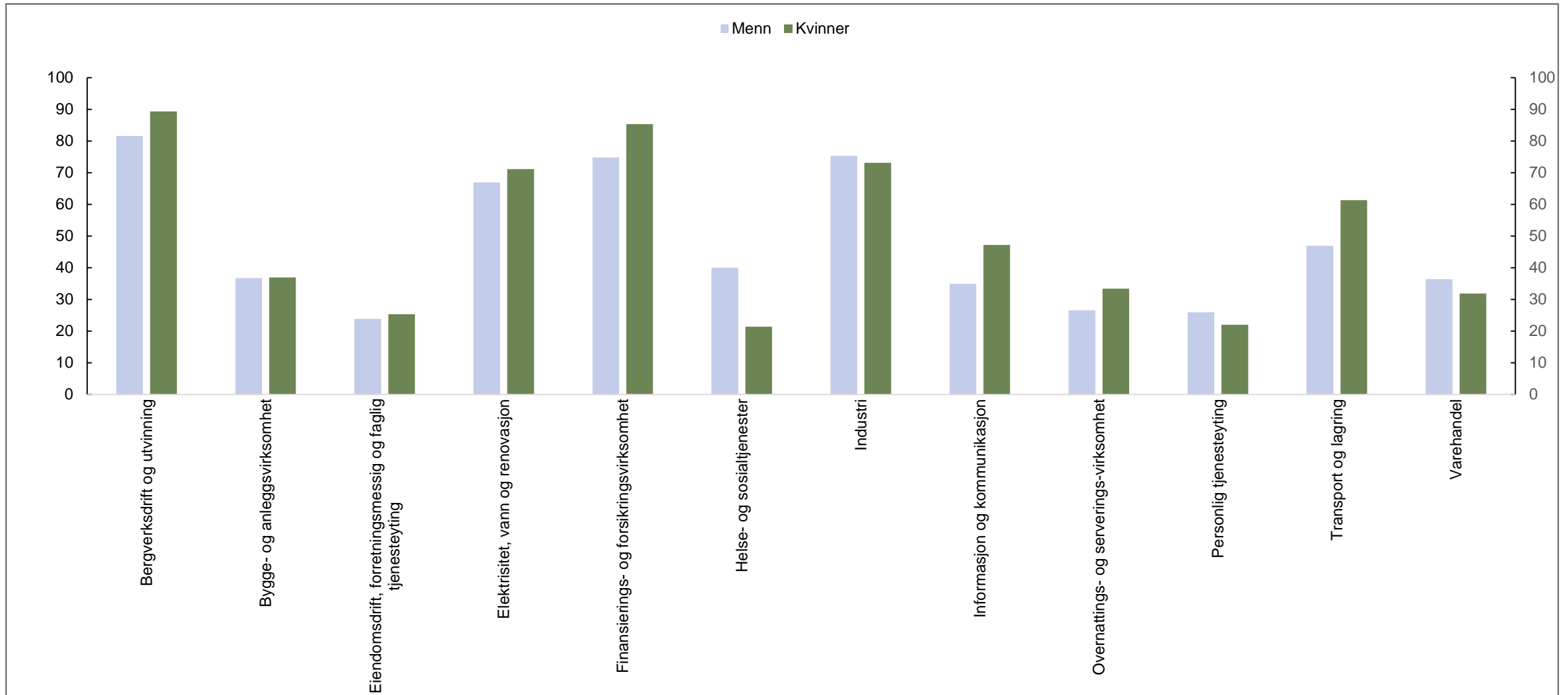
Menns og kvinners bruk av AFP

Mottakere av AFP fordelt på kvinner og menn. 1000 personer. 2011-2016

AFP-dekning i 2016 etter kjønn og næring. Prosent

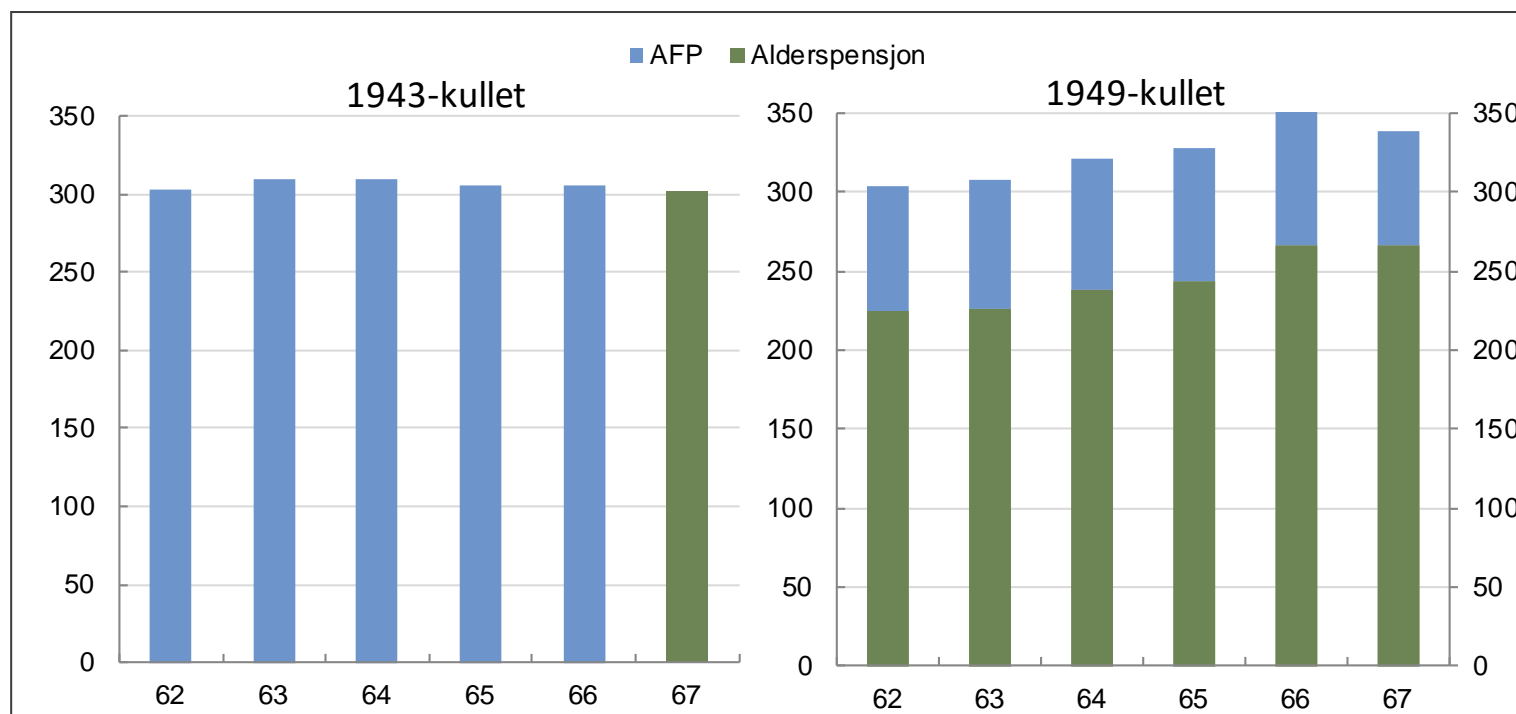

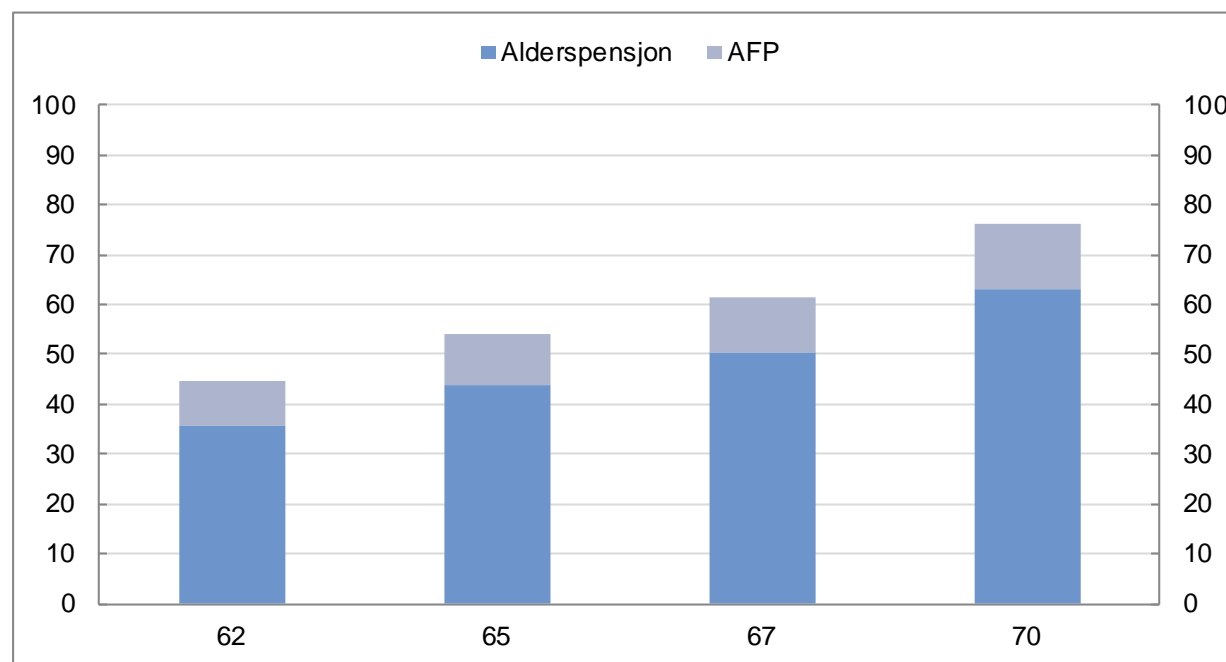
Evalueringen av
privat AFP 2017

Pensjonsnivå

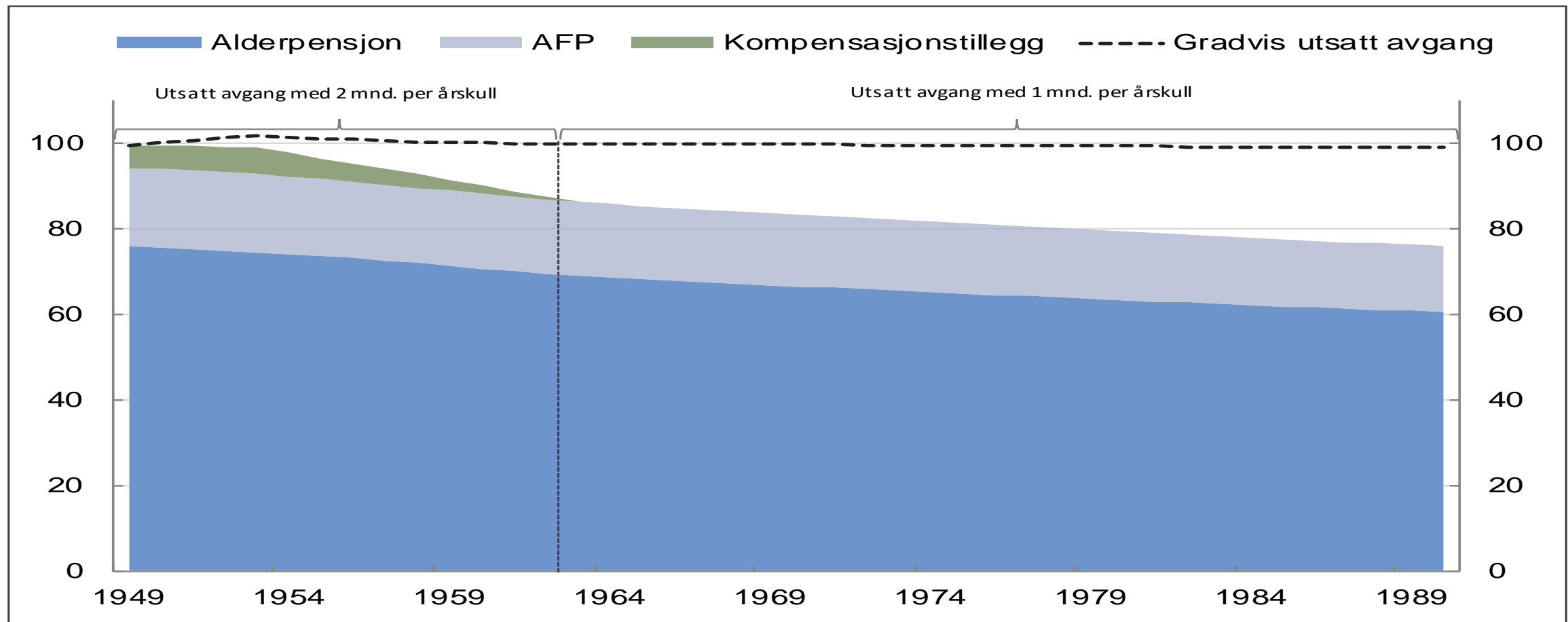
Gjennomsnittlig pensjon blant nye mottakere av AFP født 1943 og 1949, etter uttaksalder. Tusen 2017-kroner

Alderspensjon og AFP ved ulike uttaksaldre. Inntekt 5 G. Født i 1963. Prosent av tidligere inntekt

Effekt på pensjon ved senere uttak og ved videreføring av uttaksalder. Nivå ved 62 år før reformen er 100 prosent

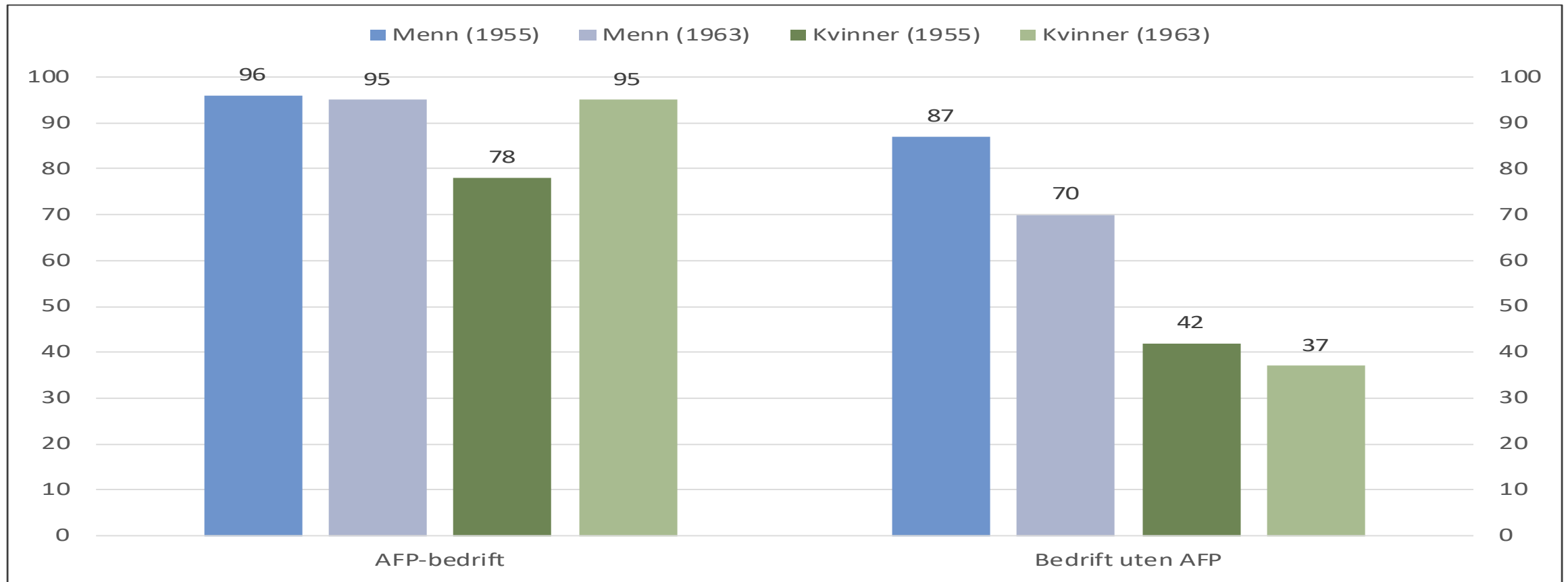

Evalueringen av
privat AFP 2017

Rett til tidlig uttak

Andel ansatte som kvalifiserer for uttak av 100 prosent alderspensjon. Ved 62 år. 1955- og 1963-kullet. Prosent

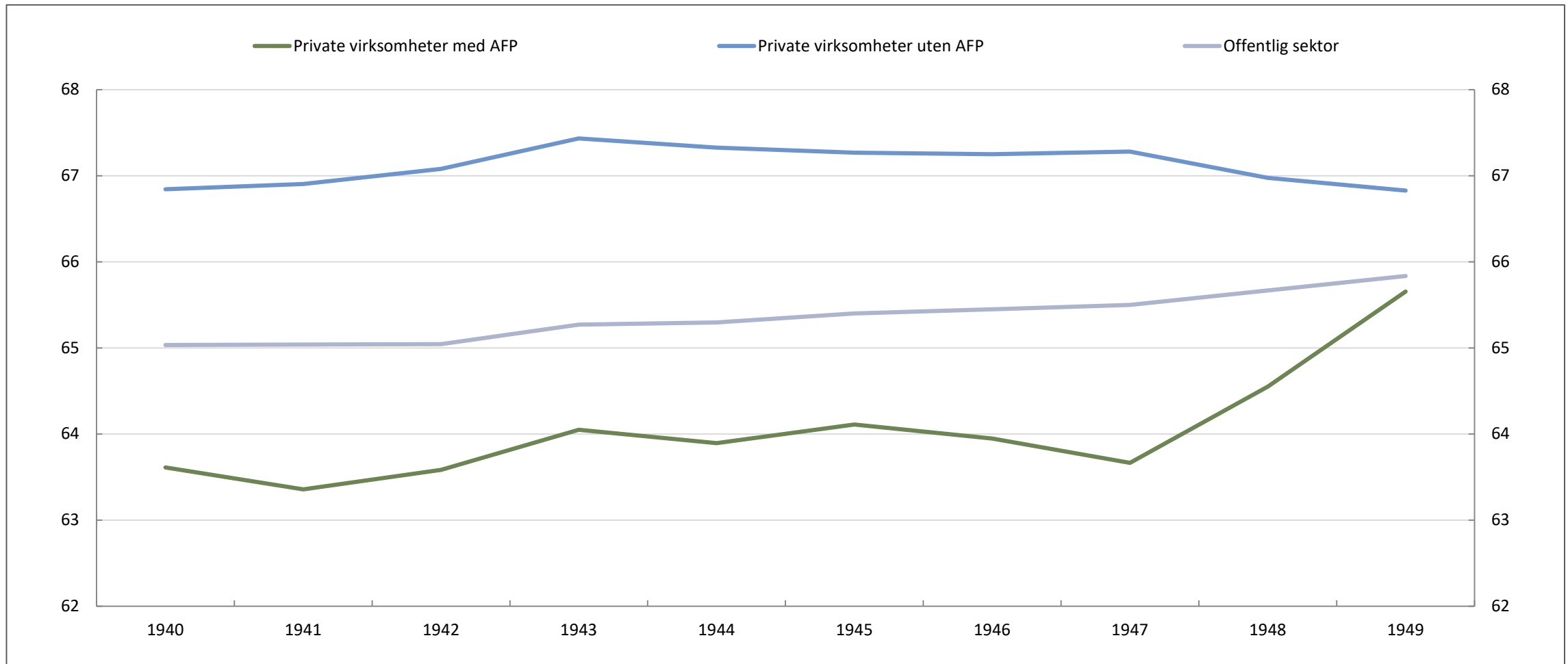

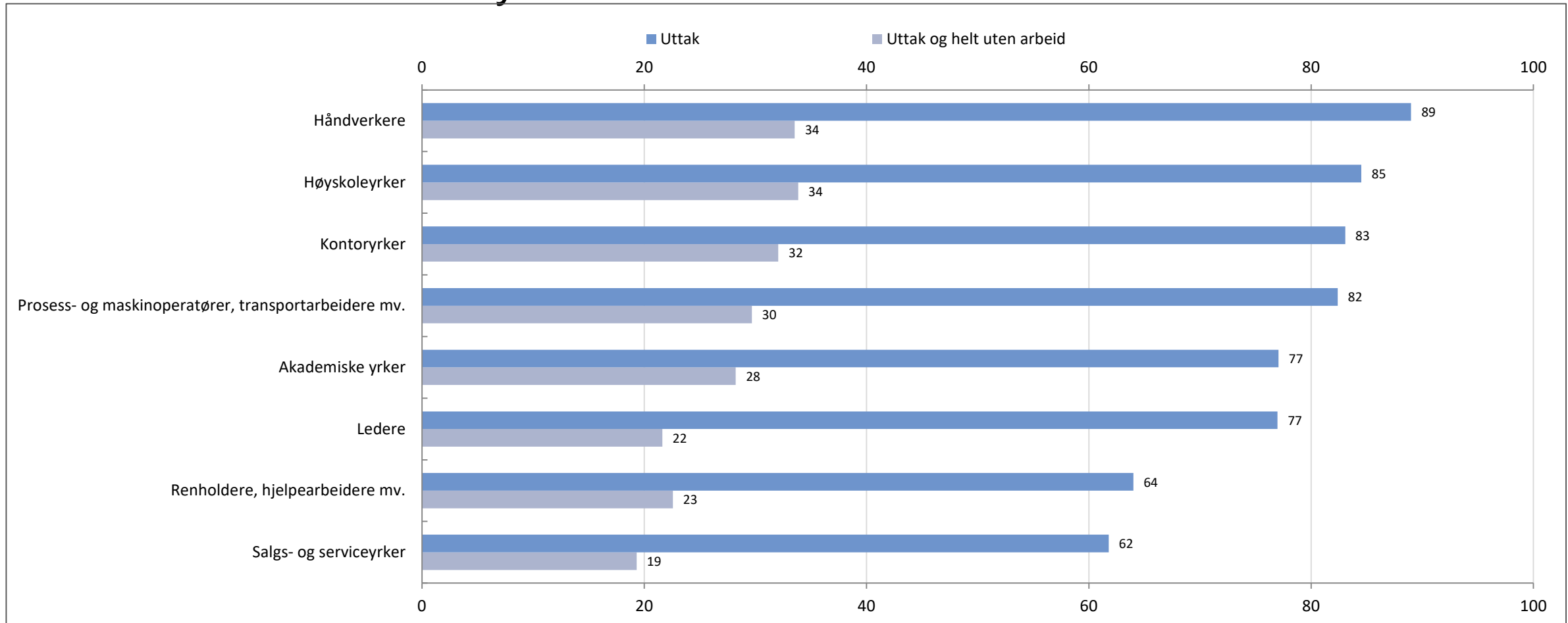
Evalueringen av
privat AFP 2017

Yrkesaktivitet etter 62 år

Midtre avgangsalder blant yrkesaktive ved 61 år, etter sektor og fødselsår. 2015

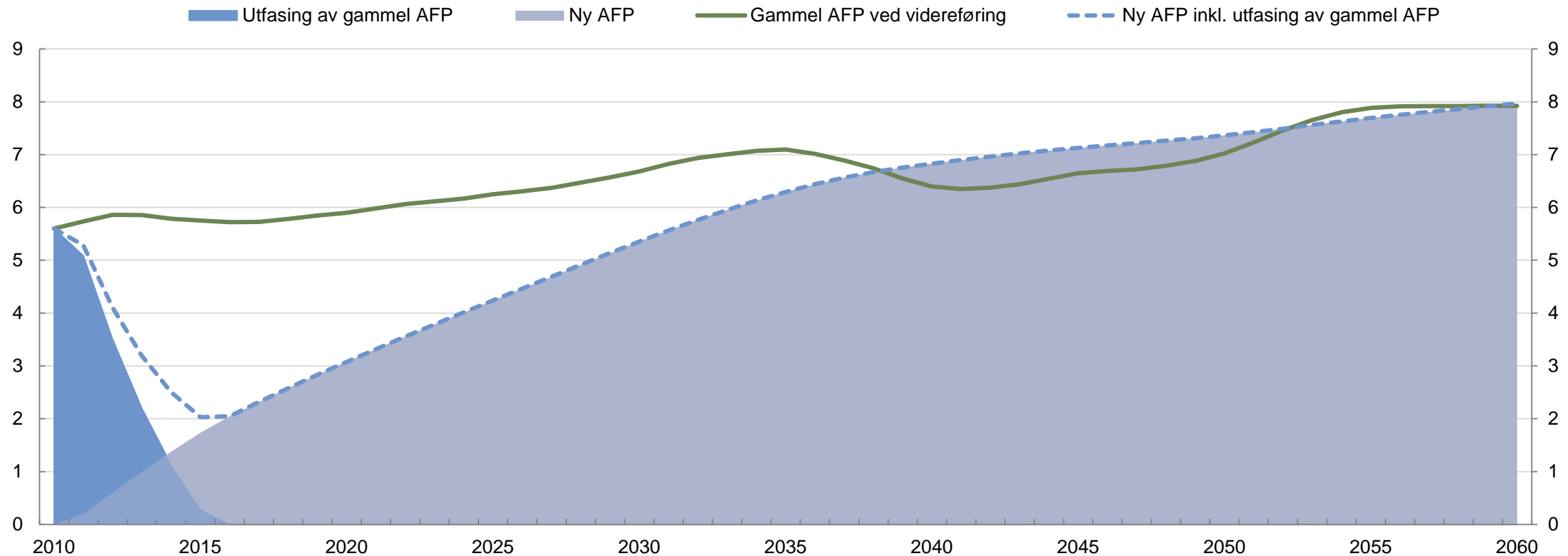
Andel som har tatt ut AFP ved 63 år og andel helt uten arbeid, etter yrke. 1953-kullet. Prosent

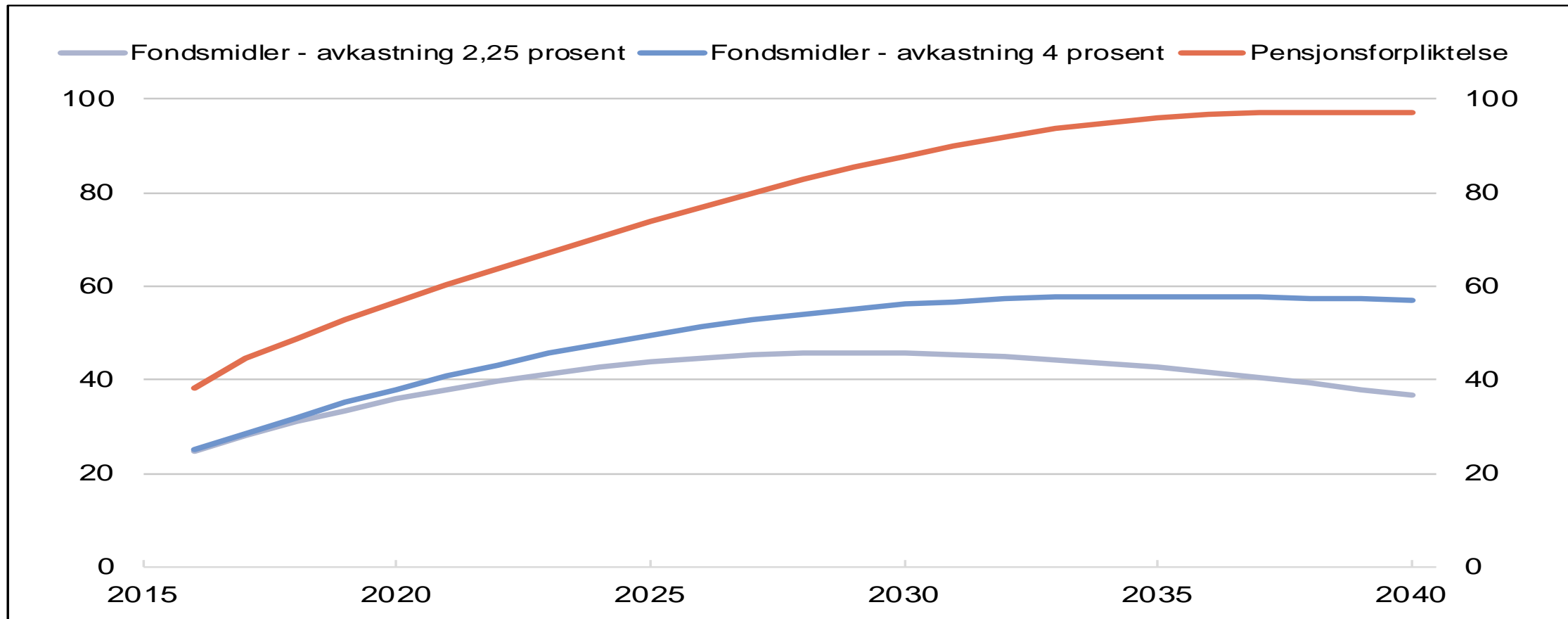
Bedriftenes kostnader

Fellesordningens utbetalinger til ny AFP sammenliknet med videreføring av gammel AFP. Milliarder 2017-kroner

AFP-ordningens forpliktelser og fondsmidler ved to alternativer for avkastning. 2011-2040. Mrd. 2016-kroner

Ordningens bærekraft

- Ikke bærekraftig? Godkjent av aktuar. Utgiftene til AFP har utviklet seg som forutsatt.
- Hovedårsak til økt forpliktelse er flere medlemmer og demografi
- Styrets ansvar å sette premie og vurdere fondets størrelse. Premien kan justeres hvis fondet blir for lite
- Økt premie kan inngå i lønnsrammen

Sentrale trekk ved AFP

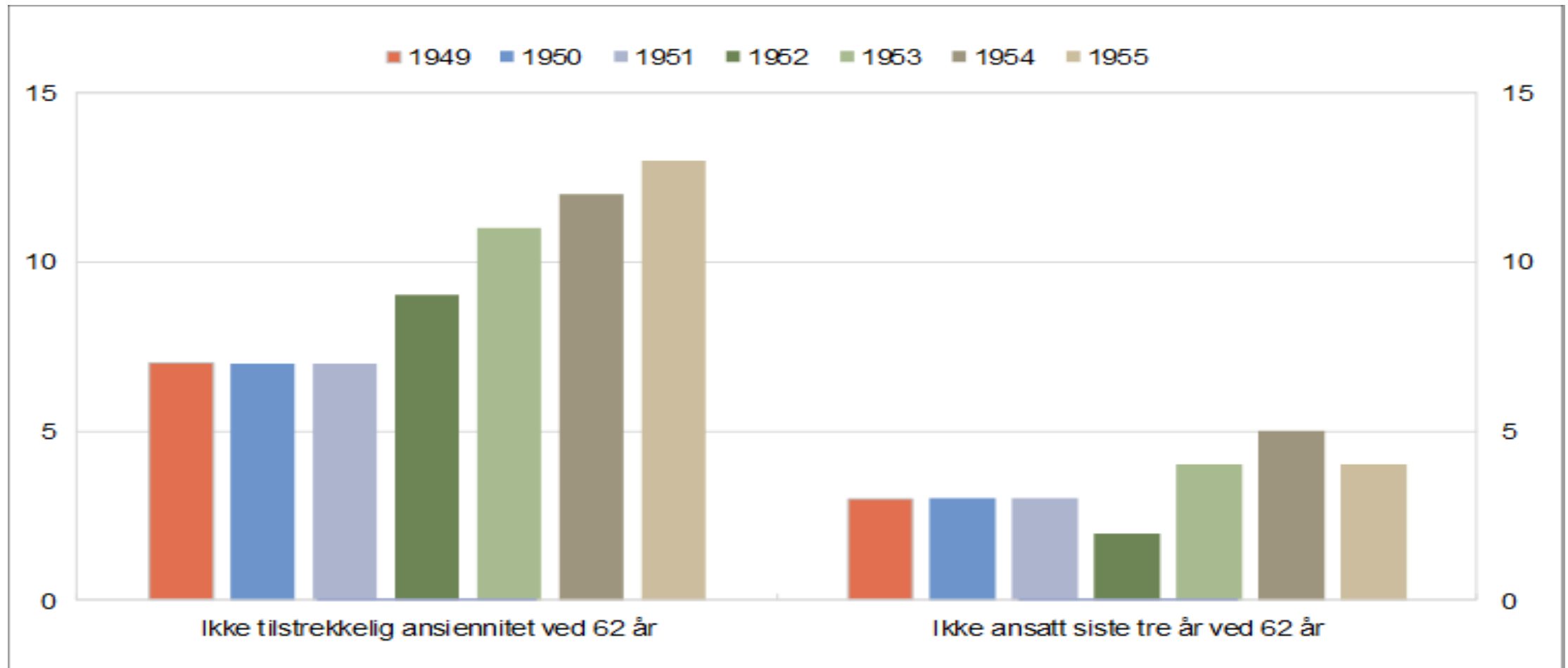
- En kvalifiseringsordning – man må fylle et sett kriterier ved uttak
 - Ikke opptjening av rettigheter slik som f.eks. i en tjenestepensjon
- Enten får man full ytelse basert på alle år man har vært i arbeid – eller så får man ingen ting
- Kan være et hinder for mobilitet

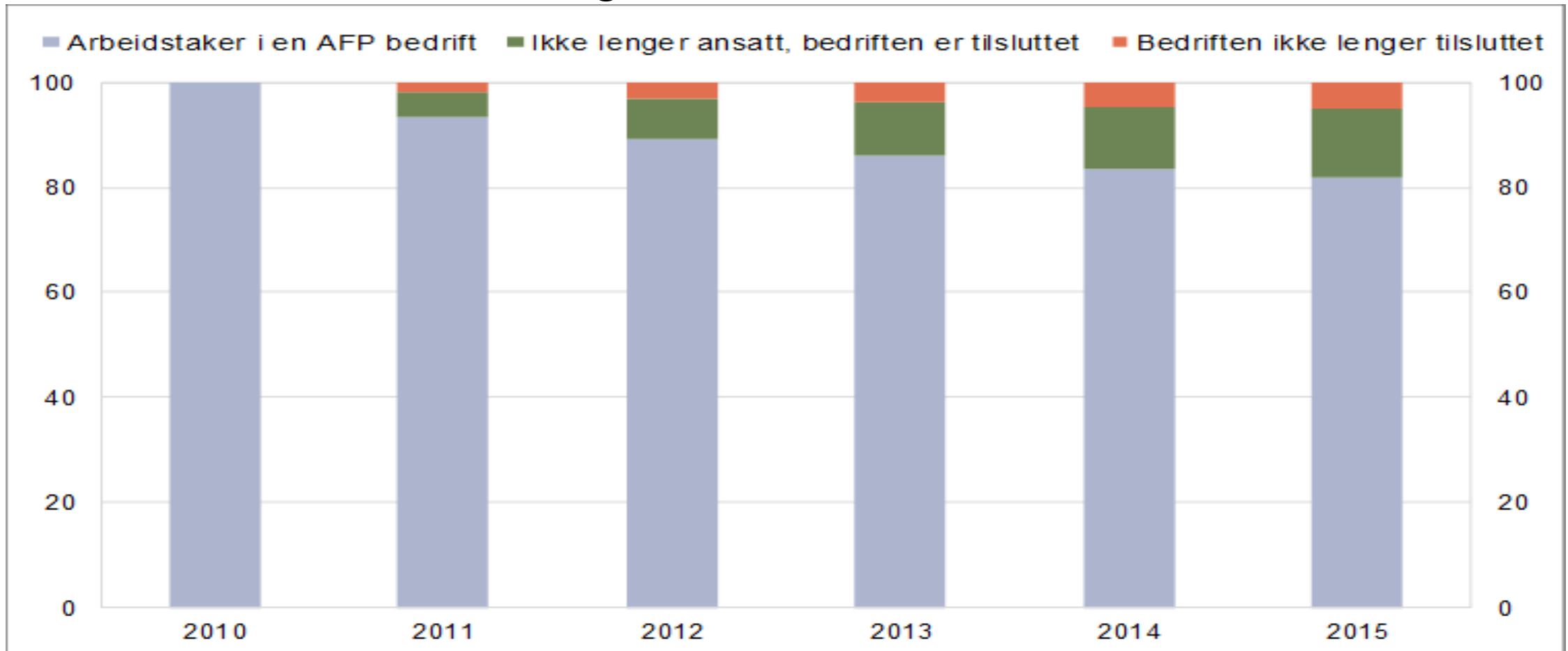
Evalueringen av
privat AFP 2017

Effekter av kvalifikasjonsreglene

Andel arbeidstakere i årskullene 1949-1955 som ikke oppfyller kvalifikasjonskrav ved 62 år. Prosent

Arbeidstakere fra 1955-kullet som var tilsluttet i 2010 og tilslutning fram til 2015. 2010=100

Utfordringer

- AFP + Folketrygd vil om få år gi for lav samlet ytelse for mange 62- og 63-åring, forsterket av at levealdersjusteringen virker raskere enn forutsett
- Mange mister AFP på tampen på grunn av omorganisering og nedbemanning, og strengere ansiennitetskrav for yngre årskull fører til at flere enn før rammes.

Svar

- tetting av hull
- høyere ytelse ved tidligavgang (slitere)